



Την έκβαση των Περσικών πολέμων έκριναν δύο πεζομαχίες, οι μάχες του Μαραθώνα και των Πλαταιών, και δύο ναυμαχίες, της Σαλαμίνας και της Μυκάλης. Η μάχη του Μαραθώνα (490 π.Χ.) υπήρξε κατ' εξοχή αθηναϊκό επίτευγμα, για το οποίο δικαίως υπερηφανεύονταν οι Αθηναίοι. Την νίκη τους μνημόνευσαν με την ίδρυση λίθινου τροπαίου στο πεδίο της μάχης στην πεδιάδα του Μαραθώνα, του οποίου τμήματα σώζονται ακόμη και σήμερα. Τους Αθηναίους που έπεσαν στην μάχη έθαψαν στο πεδίο θεωρώντας ότι η αρετή τους υπήρξε εξέχουσα.

Το σημαντικότερο γεγονός στη μνημειακή αρχιτεκτονική της περιόδου αυτής αποτελεί η έναρξη κατασκευής στην Ακρόπολη, αμέσως μετά τη μάχη του Μαραθώνος, ενός πολύ μεγάλου μαρμάρινου ναού προς τιμή της Αθηνάς, που είχε σώσει την πόλη από τη βαρβαρική επίθεση. Βρισκόταν στη θέση του Παρθενώνος, γι' αυτό και ονομάζεται Προπαρθενών, και ήταν ο πρώτος ναός που θα κατασκευαζόταν εξολοκλήρου από πεντελικό μάρμαρο, μετά την πρόσφατη ανακάλυψη των λατομείων.









